

положеніе-то на тѣхны-тѣ сѣверны половинны да лѣжи отгорѣ на орбитѣ-тѣ, на южны-тѣ имѣ половинны отдолу на орбитѣ-тѣ, или да лѣжи въ заднѣхъ-та часть на хартѣ-тѣ, и пакъ наклоненіе-то на ось-тѣ имѣ да остая всякога сѣще-то.

Въ земно-то положеніе отъ 21-й Марта слѣнце-то встѣя въ знакъ Овенъ. Въ тоя день слѣнечны-ты лѣжи падать отвѣсно на экватора и въ сѣверны-тѣ страчы на земѣ-тѣ ся начина пролѣтъ, а въ южны-тѣ есень.

Въ земно-то положеніе отъ 22-й Іу-нія слѣнце-то встѣя въ знака Ракъ. Неговы-ты лѣжи въ тоя день падать отвѣсно на сѣверный повратенъ крѣгъ и въ сѣверны-тѣ страны ся начина лѣто, а въ южны-тѣ — зима; зашто-то, както показва положеніе-то на земѣ-тѣ, нейно-то сѣверно полжкѣбо е обрѣжто кѣмъ слѣнце-то, а пакъ южно-то отврѣжто отъ слѣнце-то. Точка б въ 50-й градусъ на сѣвернѣ широтѣ е нѣкое си наше мѣсто, на кое-то зенитъ-тѣ пада отвѣтъ кѣмъ з и види ся, че по пладнѣ слѣнце-то стои твѣрдѣ високо за това мѣсто; нѣ за мѣсто з въ 50-й градусъ южнѣ ширинѣ слѣнце-то стои много нѣзко и неговы-ты лѣжи падать врѣху мѣсто з въ твѣрдѣ полагато направленіе, слѣдоват. оттова тамъ весма малко толлина ся произвожда.

Въ земно-то положеніе отъ 23-й Септемвр. слѣнце-то влиза въ знакъ кѣпаны. Слѣнечны-тѣ лѣжи падать сега пакъ отвѣсно на экватора, и за сѣверны-тѣ страны на земѣ-тѣ ся начина есень, а за южны-тѣ пролѣтъ.

Въ земно-то положеніе отъ 22-й Декемвр. слѣнце-то влиза въ знакъ Козерогъ. Неговы-тѣ лѣжи падать въ тоя день отвѣсно на южный повратенъ крѣгъ, и въ сѣверны-тѣ страны ся начина сега зима, а въ южны-тѣ лѣто; зашто-то, както ся прѣдставлява отъ положеніе-то на земѣ-тѣ, нейно-то сѣверно полжкѣбо е отврѣжто отъ слѣнце-то, а пакъ южно-то обрѣжто кѣмъ слѣнце-то. Точка б въ 50-й градусъ на сѣвернѣ широтѣ е пакъ нѣкое си наше мѣсто, на кое-то зенитъ-тѣ пада отвѣтъ кѣмъ з. Отъ положеніе-то на тоя зенитъ доходи штоо слѣнце-то за това мѣсто на югъ стои по пладнѣ твѣрдѣ нѣзко, слѣдоват. неговы-тѣ лѣжи могѣтъ да получаютъ това мѣсто само въ твѣрдѣ полагато направленіе.

3. Нарастваніе и намаляваніе на дни-

тъ и ноцы-тъ въ различни врѣмена прѣвъ годинѣ-тѣ.

Неосѣнена-та чѣсть на земно-то клѣбо показва освѣтенѣ-тѣ земнѣ половинѣ или день, осѣнена-та чѣсть — неосвѣтенѣ-тѣ земнѣ половинѣ или ноцъ. — Отъ 12-тѣхъ полжденницы на всяко едно земно клѣбо всякой единѣ полжденникъ отстои отъ другы по на единѣ чѣсть врѣменно разстояніе. Сѣще-то ся зема и за чѣтыры-тѣ земны клѣба въ право положеніе.

Въ положеніе отъ 21-Марта земна-та половина ся види освѣтена отъ единый полюсъ до другый, а въ положеніе отъ 23-й Септемвр. — неосвѣтена земна-та половина отъ единый полюсъ до другый. Въ тѣя два дѣня вѣтрѣ въ едно 24-часово (денонощно) земно обращеніе около ось-тѣ си, всицкы точки отъ сѣверный до южный полюсъ, кон-то лѣжатъ подъ единѣ и сѣщѣ меридіанѣ, помѣщать ся малко-по-малко отъ сѣнкѣ въ свѣтло; и наопа-кы: отъ свѣтло въ сѣнкѣ, слѣдоват. въ тѣя два дѣня за вси точки по земѣ-тѣ, кон-то сѣ подъ единѣ и сѣщѣ меридіанѣ отъ сѣверный полюсъ кѣмъ южный, день-тѣ и ноцъ-та сѣ равны. Спорядъ това начилны-тѣ точки на овена и на кѣпаны-тѣ, въ кон-то въ тѣя два дѣня встѣя слѣнце-то, наричатъ ся *равноденствены*.

Въ положеніе отъ 22-й Іун. сѣверна-та земна половина е обрѣжта $23\frac{1}{2}$ градуса кѣмъ слѣнце-то, а южна-та половина въ сѣще-то разстояніе е отврѣжта отъ слѣнце-то. Спорядъ както показва осѣненіе-то: една точка въ 50-й градусъ отъ сѣвернѣ ширинѣ помѣства ся вече около третій чѣсъ прѣвъ ноцъ-тѣ въ тоя день пакъ отъ сѣнкѣ въ свѣтло и въ 50-й град. отъ южнѣ широтѣ около третій чѣсъ по пладнѣ пакъ отъ свѣтло въ сѣнкѣ. Оттова проиходи штоо за жители-тѣ, що живѣхъ на сѣвернѣ-тѣ земнѣ половинѣ, 22-й Іун. е най-дългый, а за жители-тѣ въ южнѣ-тѣ земнѣ половинѣ напротивѣ — най-кѣсый день.

Това сѣще-то ся доказва и за положеніе на земѣ-тѣ отъ 22-й Декемвр., зашто-то и въ тоя день за двѣ-тѣ земны полжкѣба е подобно отношеніе само въ обратнѣ проихожденіе.

По-нататѣкъ чѣтыри-тѣ земны положенія показватъ още:

а) Какво разлика-та на дни-тѣ и ноци-тѣ бѣва толкова по-гольма, колко-то повече ся приближава до полюсы-тѣ, и че въ горящый поясъ дни-тѣ и ноци-тѣ прѣвъ